

Bruselj, 17. julij 2017
(OR. en)

11155/17

MAMA 144
CFSP/PESC 671
RELEX 642
LIBYE 7

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj: generalni sekretariat Sveta

Datum: 17. julij 2017

Prejemnik: delegacije

Št. predh. dok.: 11153/17 MAMA 143 CFSP/PESC 670 RELEX 641 LIBYE 6

Zadeva: Sklepi Sveta o Libiji
– sklepi Sveta (17. julij 2017)

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o Libiji, ki jih je Svet sprejel na 3557. seji 17. julija 2017.

SKLEPI SVETA O LIBIJI

Svet za zunanje zadeve, 17. julij 2017

1. EU je še naprej v celoti zavezana vključujočemu libijskemu notranjemu političnemu procesu in z zadovoljstvom pozdravlja imenovanje Ghassana Salaméja za novega posebnega predstavnika generalnega sekretarja ZN, ki bo imel na podlagi libijskega političnega dogovora osrednjo vlogo pri mediaciji. Tudi v prihodnje bo tesno sodelovala s podporno misijo Združenih narodov v Libiji (UNSMIL) in slednje spodbuja, naj okrepijo svoja prizadevanja za stabilizacijo Libije in nacionalno spravo, zagotavljajo humanitarno pomoč ter podpirajo predsedniški svet in vlado narodnega soglasja pri njuni nalogi, da poskrbita za preskrbo vseh Libijcev. Martinu Koblerju se zahvaljuje za neumorna prizadevanja, ki jih je izkazal med svojim mandatom.
2. EU ob sklicevanju na Resolucijo VSZN 2259 in poznejše tozadevne resolucije znova izraža trdno podporo libijskemu političnemu dogovoru ter predsedniškemu svetu in vladi narodnega soglasja pod vodstvom ministrskega predsednika Fayeza Sarraja, ki je bila na podlagi navedenega dogovora vzpostavljena kot edina zakonita vlada v državi. Pozdravlja trenutna prizadevanja za premostitev političnih razlik ter poziva predstavniški dom in visoki državni svet, naj dosežeta napredek pri posvetovanjih o omejenih spremembah libijskega političnega dogovora, ki je še naprej temeljni okvir za rešitev krize v Libiji, da bi dogovor postal bolj vključujoč in bi se v celoti izvajal. V zvezi s tem poudarja pomen udeležbe žensk, civilne družbe in lokalnih akterjev v političnem procesu. Prav tako poziva ustavodajno skupščino, naj čim prej zaključi svoj mandat, da bi lahko odobrili novo ustavo in jo predložili v referendumsko odločanje, kot je predvideno v libijskem političnem dogovoru.

3. Nedavno nasilje ogroža stabilnost Libije. EU je prepričana, da se krize v Libiji ne da rešiti z uporabo sile. Obsoja hujskaško retoriko in napade, ki so v zadnjih nekaj mesecih terjali smrtne žrtve. Vse oborožene skupine poziva, naj se vzdržijo nasilja, se zavežejo demobilizaciji in priznajo oblasti, ki imajo v skladu z libijskim političnim dogovorom edine pravico do nadzora libijskih obrambnih in varnostnih sil. Pogajanja bi morala privedi do združitve libijskih sil iz vseh regij v sistem nacionalne varnosti pod civilnim nadzorom, ki bi lahko izvajal nadzor nad mejami, zatiral terorizem, širjenje orožja, tihotapljenje migrantov in trgovino z ljudmi ter ponovno vzpostavil varnost v vsej državi. EU pozdravlja pozitivni razvoj dogodkov glede predsedniške garde.
4. EU obsoja ponavljajoče se kršitve embarga ZN na orožje in poziva vse člane mednarodne skupnosti, naj v celoti spoštujejo mednarodni pravni red, resolucije VSZN in ozemeljsko celovitost, suverenost in neodvisnost Libije ter skupaj podprejo mediacijo ZN. Opozarja tudi na obveznost Libije, da v celoti sodeluje z Mednarodnim kazenskim sodiščem v skladu z resolucijo VSZN 1970.
5. EU ostro obsoja nenehne kršitve in zlorabe človekovih pravic in kršitve mednarodnega humanitarnega prava ter je zaskrbljena zaradi humanitarnih razmer v Libiji, kjer potrebuje pomoč 1,3 milijona ljudi. Poziva, naj se humanitarnim organizacijam omogoči neoviran dostop do ljudi v stiski ter naj se spoštuje mednarodno humanitarno pravo. Poudarja tudi, da je treba odpraviti nekaznovanost, spodbujati ukrepe za zaščito pred nasiljem ter zagotoviti pomoč in zaščito žrtvam vseh oblik izkoriščanja ne glede na njihov status, poziva pa k večji podpori donatorjev za pomoč pri izpolnjevanju humanitarnih potreb prebivalstva, izpostavljenega konfliktom.
6. EU pozdravlja prizadevanja sosednjih držav in regionalnih organizacij v podporo dejavnostim ZN. Tudi sama prispeva k tem prizadevanjem, med drugim s sodelovanjem v libijski četverici (EU, ZN, Afriška unija, Liga arabskih držav), katere člani so se na srečanjih 18. marca v Kairu in 23. maja v Bruslju dogovorili, da bodo zagotovili dodaten zagon političnemu procesu. Za hitro rešitev krize v Libiji je bistveno, da so vsa regionalna in mednarodna prizadevanja dobro usklajena in da vsi mednarodni partnerji sodelujejo.

7. EU pozdravlja nedavno povečanje proizvodnje nafte ter poziva vlado in nacionalne naftne družbe, naj še naprej zagotavljajo, da se nafta izkorišča v korist vseh Libijcev. Obsoja vse poskuse subjektov, ki niso pod nadzorom vlade narodnega soglasja, da bi nezakonito izvozili nafto, vključno z naftnimi derivati, in znova poudarja, da je v zvezi s tem zavezana izvrševanju resolucij VSZN. Vse libijske institucije – tudi finančne in gospodarske – poziva, naj sprejmejo izključno oblast vlade narodnega soglasja. Libijske oblasti poziva, naj izvedejo finančne, monetarne in fiskalne reforme, ki so bile dogovorjene v okviru gospodarskega dialoga in za katere se zavzemajo mednarodne finančne institucije, da bi preprečili hujšo gospodarsko krizo, zmanjšali nepotrebne javne izdatke in izboljšali zagotavljanje osnovnih storitev v odziv na najnujnejše potrebe libijskega prebivalstva. Glede zagotavljanja bistvenih storitev libijskim državljanom se zaveda tudi, kako pomembna je podpora občinam.
8. EU je še vedno zaskrbljena zaradi stalne teroristične nevarnosti v Libiji in poziva k nadaljnjim prizadevanjem, da bi Libijo podprli v boju proti njej. Vse Libijce poziva k skupnemu boju proti terorizmu; hkrati opozarja na pomen preprečevanja in ponovno poudarja, da Libijo podpira v boju proti radikalizaciji, nasilnemu ekstremizmu in terorizmu.
9. EU je zelo zaskrbljena zaradi tihotapljenja migrantov, orožja, drog in naftnih derivatov prek Libije ter trgovine z njimi. Te nezakonite dejavnosti ovirajo prizadevanja za ponovno vzpostavitev javnega reda in miru ter so grožnja za Libijo in njene sosedo. EU in njene države članice pri zatiranju teh nezakonitih dejavnosti sodelujejo z libijskimi oblastmi, pri čemer so njihova prizadevanja usmerjena v mejno in obalno stražo ter – v sodelovanju z mednarodno skupnostjo – v boj proti kriminalnim mrežam, ki kujejo dobičke s tihotapljenjem migrantov in trgovanjem z ljudmi. Vprašanje nezakonitih migracij je še vedno zelo zaskrbljujoče.

EU bo Libiji pomagala okrepiti zmogljivosti za nadzor na mejah, tudi na jugu, v skladu z mednarodnim pravom, nadaljevala pa bo tudi širša prizadevanja za okrepljeno sodelovanje z izvornimi in tranzitnimi državami, da bi tako bistveno zmanjšali migracijski pritisk na libijske kopenske meje in kopenske meje drugih držav v sosedstvu. Tudi v prihodnje bo sodelovala z državami Sahela G5, med drugim z misijami v okviru SVOP in finančno podporo skupnim silam Sahela G5. Obenem si bo še bolj prizadevala, da bodo libijske oblasti lahko bolje upravljale morske in kopenske meje, ter jim bo pri tem pomagala.

10. Svet poudarja, kako pomembni sta obe misiji, pozdravlja podaljšanje mandata misije EUBAM Libya in bo v kratkem odločal o podaljšanju operacije Sophia. Misiji prispevata k izvajanju globalne strategije EU, celostne strategije EU o migracijah na osrednji sredozemski poti in reforme varnostnega sektorja v Libiji. Operacija Sophia si bo v skladu s svojim osnovnim mandatom in mednarodnim pravom še naprej prizadevala uničiti poslovni model tihotapcev in trgovcev z ljudmi na morju, pri čemer ji je v podporo zlasti usposabljanje libijske obalne straže in mornarice na področju mednarodnega humanitarnega prava, človekovih pravic in vprašanja enakosti spolov. Svet pozdravlja odločitev o uvedbi spremljevalnega mehanizma za ocenjevanje učinkovitosti usposabljanja. Operacija Sophia bo poleg tega še naprej preprečevala tihotapljenje orožja in krepila zbiranje obveščevalnih podatkov o širši nezakoniti trgovini in tihotapstvu – med drugim v skladu z določbami RVSZN 2326 –, ki jih bo izmenjevala z ustreznimi agencijami za pravosodje in notranje zadeve, s tem pa prispevala k boljši splošni pomorski varnosti v osrednjem Sredozemlju. Svet poudarja, da je treba pravočasno in v zadostnem obsegu formirati sile, da bi lahko operacija Sophia izvedla svoj mandat.

EUBAM Libya si bo še naprej prizadevala za vse tesnejše sodelovanje z libijskimi oblastmi ter jim bo pomagala pri upravljanju meja, tudi na jugu države, pri kazenskem pregonu, kazenskem pravosodju, v tesnem sodelovanju s podporno misijo Združenih narodov v Libiji (UNSMIL) in kot prispevek k njenim prizadevanjem pa bo načrtovala tudi morebitno civilno misijo v okviru SVOP na področju reforme varnostnega sektorja. Še naprej si bo prizadevala za vzpostavitev manjše prisotnosti v Tripoliju, pod pogojem, da bo varnostna ureditev ustrezna.

EU si bo tudi v prihodnje prizadevala za uničenje poslovnega modela tihotapcev migrantov in trgovcev z ljudmi. V zvezi s tem se je danes dogovorila tudi, da bo omejila izvoz nekaterih izdelkov, ki bi lahko bili uporabljeni za tihotapljenje migrantov in trgovanje z ljudmi, zlasti čolnov in izvenkrmnih motorjev, v Libijo. Razmislila bo, kako bi bilo mogoče omejitev dostopa do navedenih izdelkov za tihotapce in trgovce z ljudmi razširiti tudi čez meje EU.

11. EU je ponovno potrdila, da vztraja pri sedanjih omejevalnih ukrepih. Znova poudarja, da jih je pripravljena odpraviti, če pogoji za njihovo uporabo ne bodo več izpolnjeni, in uvesti nove ukrepe zoper posameznike, ki ogrožajo mir, varnost ali stabilnost v državi, med drugim z oviranjem ali ogrožanjem uspešnega dokončanja libijske politične tranzicije. Prav tako je pripravljena ukrepati zoper vse, ki so odgovorni za resne kršitve človekovih pravic. V zvezi s tem bo razmislila, kako bi bilo mogoče omejevalne ukrepe razširiti tudi na tihotapce migrantov in trgovce z ljudmi.
12. Svet pozdravlja dejstvo, da je Komisija predstavila „Akcijski načrt za ukrepe v podporo Italiji, zmanjšanje pritiska na osrednji sredozemski poti ter večjo solidarnost“, ki naj bi pripomogel k aktivnemu iskanju rešitev, s katerimi bi bistveno zmanjšali čedalje večje število beguncev in migrantov.

EU obsoja kršitve in zlorabe človekovih pravic beguncev in migrantov ter libijske oblasti poziva, naj si močneje prizadevajo, da bodo te pravice dosledneje spoštovane, in zagotovijo boljše varstvo teh oseb v skladu z mednarodnim pravom, tudi mednarodnim humanitarnim pravom, obenem pa naj izboljšajo dostop humanitarnih delavcev do centrov za pridržanje migrantov in razmere v njih. Poziva jih tudi, naj preprečijo nadaljnje smrtne žrtve na morju, zagotovijo ustrezno pomoč in napotitve, poiščejo druge možnosti namesto pridržanja in okrepijo pomoč pri prostovoljnem vračanju, pri čemer naj posebno pozornost namenijo osebam v ranljivem položaju, tudi migrantom, rešenim na morju. EU bo v ta namen še naprej sodelovala z agencijami, povezanimi z ZN, predvsem z Mednarodno organizacijo za migracije (IOM) in Visokim komisariatom Združenih narodov za begunce (UNCHR) pri lažšanju trpljenja beguncev in migrantov ter z UNDP, Unicefom in drugimi organizacijami pri stabiliziranju skupnosti.

EU pozdravlja hitro sprejetje programa za Libijo, za katerega je bilo dodeljenih 90 milijonov EUR v okviru nujnega skrbniškega sklada EU za Afriko/razdelka za Severno Afriko; program se že izvaja v sodelovanju z državami članicami in organizacijami ZN, njegov cilj pa je izboljšati zaščito beguncev in migrantov ter spodbuditi lokalni razvoj v korist lokalnega prebivalstva in migrantov. EU bo še naprej izkoriščala vsa razpoložljiva sredstva v okviru skrbniškega sklada za Afriko/razdelka za Severno Afriko v skladu z že opredeljenimi cilji.
